

Uitleg Programma en PTA

In de bovenbouw werken we met onderwijs- en toetsprogramma's over meerdere jaren. De groep leerlingen die bij zo'n programma hoort, heet cohort.

Het toetsprogramma bestaat uit twee soorten dossiers:

1. Voortgangsdossier
Gedurende het voorexamenjaar worden toetsen gemaakt en beoordeeld. Het resultaat aan het eind van het schooljaar is bepalend voor de overgang. We gebruiken daarbij de afgesproken bevorderingsnormen.
2. Examendossier
Sommige toetsen maken deel uit van het examendossier. De meeste examendossiertoetsen worden gemaakt in het eindexamenjaar. Maar ook in de voorexamenklassen worden resultaten gehaald die meetellen in het schoolexamencijfer en zelfs in de uitslag van het examen. Sommige vakken worden afgesloten en het voorexamenjaar.

Elk cohort heeft een eigen programma. Het programma voldoet aan de wettelijke eisen. Het programma staat in principe vast. Een programmawijziging loopt via de examencommissie en de MR. Soms kan een programma nog niet 100% vastgesteld worden omdat er bijvoorbeeld een wijziging is in het examenprogramma. Het komt ook voor dat door bijzondere omstandigheden een programma moet worden aangepast (bijvoorbeeld door tijdelijke afwezigheid van een docent). De toetsstructuur (aantal toetsen & weging) blijft zoals die nu is bepaald.

Er lopen op dit moment 7 cohorten in schooljaar 2025-2026:

<i>afdeling</i>	<i>cohort</i>	<i>huidige leerjaar</i>	<i>examenjaar</i>
examenklassen in 2026			
mavo	2024-2026	mavo-4	2026
havo	2024-2026	havo-5	2026
vwo	2023-2026	vwo-6	2026
voorexamenklassen			
mavo	2025-2027	mavo-3	2027
havo	2025-2027	havo-4	2027
vwo	2025-2028	vwo-4	2028
vwo	2024-2027	vwo-5	2027

Op de website en in het team HG bovenbouw toetsing 2025-2026 staan de complete programma's van elk cohort (in een verzamel Excel document) en de programma's van het huidige jaar (in pdf). Het huidige programma is voor dit jaar het belangrijkste. Want daar wordt nu een gewerkt. Maar het is goed om te weten hoe dit schooljaar zich verhoudt tot de andere jaren. Het totale programma geeft daarin inzicht.

Hierna volgt uitleg over het "lezen" van de programma's.

Op de laatste pagina staat een afdruk van de kolommen structuur van de programma's.

A. Periode

Op de Heemgaard werken we met vier perioden. Aan het eind van iedere periode is een schakelblok / toetsperiode.

Periode 1 eindigt met de HerfstToets (HT).

Periode 2 eindigt met de WinterToets (WT).

Periode 3 eindigt met de LenteToets (LT).

Periode 4 eindigt met de ZomerToets (ZT).

B. Cijfertype afkorting

Bijna altijd staat hier Tc. Er wordt een cijfer behaald en dat cijfer wordt opgenomen in de cijferlijst met een eigen weging.

Soms worden cijfers verzameld en dan samen als één cijfer met weging opgenomen in de cijferlijst. Ts = samengestelde toets (dus een cijfer opgebouwd uit verschillende onderdelen). Zo'n onderdeel heeft de code Td = deeltcijfer.

C. Toetssoort afkorting

We onderscheiden een aantal soorten toetsen. Toetsen worden meestal beoordeeld met een cijfer 1-10. Maar soms ook met OVG.

TT – theoretische toets

PO – praktische opdracht

HD – handelingsdeel, vaak beoordeeld met OVG (onvoldoende, voldoende, goed) → een "O" als resultaat wordt in de regel niet geaccepteerd en die moet worden omgewerkt naar een "V"

KL – kijk- en luistertoets

MO – mondelinge toets

PR – practicum

PC – toets op de computer

D. Toetscode

Deze code is wisselend van karakter. Docenten hebben hier vaak een eigen keus gemaakt.

Vier lettercombinaties komen vaak voor:

HT – WT – LT – ZT → de aanduiding voor de toetsperioden

Bij de overstap van Magister naar Somtoday zijn ook veel codes uit Magister meegekomen

E. Toetsvolgnummer

Een volgnummer dat is toegekend aan de toets. "Oude" Magisternummers zijn bijvoorbeeld 101, 102, 103

F. Toetsomschrijving

Korte omschrijving van de toetsinhoud. Vaak staan hier ook weeknummers bij om aan te geven in welke week een toets valt. Via een repetitierooster worden deze toetsen definitief gepland.

G. Resultaat-weergave

Meestal een cijfer 1-10. Cijfer hebben in de regel 1 decimaal.

Bij handelingsdelen (HD) hoort vaak de OVG-tabel.

H. Datum toets

Dit veld is meestal leeg. De aanduiding HT-WT-LT-ZT geeft al aan wanneer de toets is. Hetzelfde geldt voor weeknummers bij de omschrijving. Soms is de exacte datum al bekend. Bijvoorbeeld Praktische Opdrachten Mavo-4, de kijk- en luistertoetsen CITO.

I. Toets-duur

De geplande duur van de toets. Bij toetsen in de toetsweken krijgen de leerlingen met recht op extra tijd (bijvoorbeeld vanwege dyslexie) extra tijd boven op de toets. Toetsen die buiten de toetsweken vallen duren meestal één lesuur = 45 minuten. Leerlingen met recht op extra tijd krijgen een aangepaste toets.

J. Herkansingstype

Toetsen in de voorexamenklas zijn niet herkansbaar. Daar staat dus bijna altijd "Geen". Er zijn wat uitzonderingen. Maatschappijleer bijvoorbeeld is een schoolexamenvak dat wordt afgesloten. Daarvoor geldt een herkansingsregeling. En ook sommige vakken met examendossiertoetsen bieden een herkansing aan.

In de eindexamenklas is na elke toetsperiode een herkansingsdag. Dan mag één van de toetsen uit de voorgaande periode herkanst worden. "Hoogste, 1 herkansing" betekent dat dit vak mag worden uitgekozen als herkansingsvak. Als herkanst wordt, geldt het hoogste cijfer. Het recht van herkansing van een toets gaat verloren als er toetsen moeten worden ingehaald. Ook raken leerlingen herkansingen kwijt vanwege het niet voldoen aan een gestelde deadline.

K1/K2 ED & Weg. ED

Als een toets deel uitmaakt van het examendossier, dan staat hier een "J" van "ja" en erachter staat dan de weging. Deze toets met weging loopt dus over meerdere jaren. Het resultaat is onderdeel van het schoolexamenresultaat.

L1/L2 VGHD & Weging VGD

Opname in het voortgangsdossier. Deze resultaten tellen mee voor de overgang. Ze tellen niet mee in het schoolexamencijfer. Bij examenklassen staat vaak ook wat ingevuld, maar in feite is die informatie niet van belang. Bijna alle resultaten behaald in het examenjaar gaan mee in het schoolexamencijfer.

M Weging deoltoets

Als er sprake is van een samengestelde toets met deoltoetsen, dan hebben de deoltoetsen onderling ook een weging. Die weging staat hier.

N Toetsduur

Een kopie van kolom I. Als er deoltoetsen zijn, dan wordt deze kolom relevant.

O1/O2/O3 Domeincode & Domeinomschrijving & Soort examenstof

Examinatoren en vakken richten het programma in op basis van examenprogramma's. Deze programma's geven precies aan wat een kandidaat moet kennen en kunnen. De leerstof uit een toets past bij een kennisgebied = domein. Domeinen worden aangegeven met letters. Bij Elk domein hoort een leerstofomschrijving.

Op www.examenblad.nl staan per opleiding/vak/examenjaar en examenprogramma's. De verklaring van de letters en de gedetailleerde leerstofomschrijving is daar te vinden. Daar wordt ook duidelijk om welke soort examenstof het gaat. Grofweg zijn er drie groepen:

Examenstof die alleen via een schoolexamen wordt getoetst.

Examenstof die in schoolexamens (kan) zitten en in het Centraal Examen zit.

Examenstof die door de school is ingevoegd bijvoorbeeld godsdienst of keuzeonderwerpen die (verplicht) aan het examenprogramma moet worden toegevoegd.

De programma's per leerjaar zijn redelijk overzichtelijk. Dat wat er staat moet dit schooljaar gebeuren. De cijferkolommen in Somtoday corresponderen met het programma.

De programma's voor het cohort zijn complexer. Met name voor a5, m4, h5 en a6. Zij hebben vorig schooljaar al cijfer gehaald en toen zijn er al allerlei cijferkolommen aangemaakt die ook gevuld zijn met cijfers. Ook zijn door de conversie van Magister naar Somtoday heel veel lege regels meegekomen.

De examinatoren hebben de programma's gemaakt en Somtoday gevuld. Zij zijn primair verantwoordelijk voor het onderwijs in hun vak, de toetsing en beoordeling. Dus vragen over het programma moeten in eerste instantie aan hen gesteld worden.

Disclaimer

Er is met zorg aan de programma's gewerkt. Er is veel samengewerkt en veel overlegd. De omschakeling van werken per leerjaar naar werken per cohort is wennen. Fouten die gaandeweg aan het licht komen gaan we natuurlijk herstellen.

Via team toetsing bovenbouw worden wijzigingen en/of aanpassingen gecommuniceerd. En in de klas natuurlijk tijdens de lessen.

J. de Groot, secr. examen

HAVO 2022-2024 / aardrijkskunde

Leerj v lichting	Periode	Cijfertype	Toetssoort	Toetscode	Toetsvc	Toetsomschrijving	Resultaat- weergave	Datum toets	Toets- duur	Herkansing- type	ED	Weg. ED	VG	Weging VGD	Weging deeltoets	Toetsduur	Domeincode	Domeinomschrijving	Soort examenstof
Leerjaar 4	1	Tc	TT	KT1	1	H1 Kennistoets begrippen H1 / topo VS en Mexico	Cijfer1-10	20	Geen	N	0	J	1	3		20	B	Wereld	Verplichte examenstof die behoort tot CE en het SE
	1	Tc	TT	PT1	2	PT1: Peridetoets H1 Wereld basis met regio Arm en rijk Mexico. Paragraaf 1 t/m 9.	Cijfer1-10	90	Geen	J	1	J	3			90	B en D	B=Wereld D=Gebieden	Verplichte examenstof die behoort tot CE en het SE
	2	Tc	TT	KT2	3	Kennistoets: begrippen H2 & topo Middellandsezee gebied	Cijfer1-10	20	Geen	N	0	J	1	1		20	C	Aarde	Verplichte examenstof die behoort tot CE en het SE
	2	Tc	TT	PT2	4	PT2: Peridetoets 2. H2 Aarde Klimaat en landschap basis met regio Middellandsezeegebied. Paragraaf 2.1 t/m 2.9.	Cijfer1-10	90	Geen	J	1	J	3			90	C en D	C=Aarde D= Gebieden	Verplichte examenstof die behoort tot CE en het SE
	3	Tc	PO	PO	5	Praktische opdracht 'Stadsontwikkeling'. Hiervoor moet een product worden ingeleverd door de leerling.	Cijfer1-10		Geen	N	0	J	3				A en E	A: Vaardigheden E: Nederland en leefomgeving	Examenstof vanuit de school
	4	Tc	TT	KT3	6	Kennistoets begrippen H3 en H4 / topo Nederland	Cijfer1-10	20	Geen	N	0	J	1	1		20	E	Nederland en Leefomgeving	Verplichte examenstof die behoort tot CE en het SE
	4	Tc	TT	PT3	7	Peridetoets 3: Leefomgeving: Wateroverlast. Paragraaf 4.1 t/m 4.6	Cijfer1-10	45	Geen	N	0	J	2			45	E	Nederland en leefomgeving	Verplichte examenstof die behoort tot CE en het SE

VWO 2021-2024 / aardrijkskunde

Leerj v lichting	Periode	Cijfertype	Toetssoort	Toetscode	Toetsvolgnummer	Toetsomschrijving	Resultaat-weergave	Datum toets	Toets-duur	Herkansingtype	ED	Weg. ED	VG	Weging VGD	Weging deeltoets	Toetsduur	Domeincode	Domeinomschrijving	Soort examenstof
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K1	K2	L1	L2	M	N	O1	O2	O3